

Ljubljana dne 25.02.2009

**VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE,
Kabinet predsednika vlade**

Gregorčičeva 20, 25
1000 Ljubljana

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE,
Šubičeva cesta 4,
1102 Ljubljana

EUROPEAN PARLIAMENT
Committee on Petitions
The Secretariat
Rue Wiertz
B-1047 BRUSSELS

PETICIJA PROTI INKRIMINACIJI ZBIRATELJSTVA V SLOVENIJI IN PROTI PODRŽAVLJENJU ZASEBNIH ZBIRK

Mi, podpisani zbiratelji, ljubitelji, preučevalci, pa tudi lastniki starih predmetov in njihovi podporniki, državljanke in državljani Republike Slovenije, državljanke in državljani Evropske unije ugotavljamo:

1. da je Državni zbor Republike Slovenije dne 01.02.2008 sprejel Zakon o varstvu kulturne dediščine (Ur.l. RS, št. 16/2008, v nadaljevanju ZVKD-1), ki je začel veljati 01.03.2008;
2. da je novi ZVKD-1 v svojem 53. členu uzakonil zahtevo, da kdor hrani arheološko najdbo ali zbirko takšnih najdb, mora zanjo imeti dokazilo o izvoru, čeprav noben prejšnji zakon takšne zahteve do sedaj nikoli ni postavil in čeprav noben dosedanji zakon lastništva nad legalno pridobljenimi starinskimi predmeti ni pogojeval s kakršnimikoli upravnimi oziroma zasebnimi potrdili oziroma dokumenti;
3. da novi ZVKD-1 v svojem 3. členu za arheološko najdbo šteje premično arheološko ostalino, katere edina lastnost je ta, da je bila z gotovostjo pod zemljo ali vodo vsaj 100 let. Pod arheološko najdbo pa zakon avtomatično uvršča tudi orožje, strelivo, drugi vojaški material, vojaška vozila in plovila ali njihove dele, ki so bili pod zemljo ali pod vodo s stopnjo gotovostjo vsaj 50 let, ne da bi za te predmete zakon zahteval lastnosti arheoloških ostalin;
4. da novi ZVKD-1 na nobenem mestu ne določa, da je nezakonito pridobljena arheološka najdba lahko samo najdba, pridobljena z nelegalnim izkopom oziroma z nezakonito pridobljeno najdbo, ki izvira iz ozemlja Republike Slovenije, kot legalnih pa ne določa starinskih predmetov, ki smo jih zbiratelji pridobili v skladu z dosedanjimi zakoni na legalen in legitimen način. Hkrati pa ZVKD-1 tudi na nobenem mestu ne definira, kaj zakonodajalec sploh šteje pod pojmom „dokazilo o izvoru“, tako da nas zbiralce in lastnike takšnih stvari pušča v popolni pravni negotovosti, saj pravzaprav ne vemo, katere predmete iz naših zbirk moramo v tako imenovanem abolicijskem roku do 01.03.2009 sploh prijaviti;
5. da novi ZVKD-1 v svojem 127. členu določa hrambo arheološke najdbe brez posedovanja potrdila o izvoru kot prekršek, čeprav je hranitelj takšne najdbe v skladu z do sedaj veljavnimi zakoni in celo v skladu z novim ZVKD-1 (glej 3. odstavek 26. člena ZKD-1) lahko lastnik te arheološke najdbe oziroma arheološke ostaline;

6. da obstaja resna nevarnost, da bodo represivni ukrepi izvršilne oziroma represivne državne oblasti s svojo do sedaj že izraženo napačno in protiustavno razlago ZVKD-1 pripeljali celo do podržavljenja naših zbirk, ki smo jih pridobili z mnogo vložene truda, dela in tudi z velikimi materialnimi sredstvi na do sedaj popolnoma legalen in legitim način v skladu s do sedaj veljavno zakonodajo, ne da bi na drugi strani kot njihovi lastniki bili upravičeni do kakršnekoli odškodnine;
7. da so starinski predmeti blago, za katerega na trgu Evropske unije v skladu z njeno zakonodajo obstaja načelo prostega pretoka blaga, tako da lastnina, prodaja in nakup takšnih predmetov ne more biti samovoljno diskriminirana ali prikrito omejena oziroma celo prepovedana na trgu katerekoli članice EU.

V skladu s temi ugotovitvami spodaj podpisani svečano izjavljamo:

1. da **naše zbirke niso rezultat kaznivih dejanj niti prekrškov**, temveč so pridobljene v skladu z vsemi do sedaj veljavnimi zakoni na pravno legitim, legalen in tudi moralen način;
2. da smo se v vsem svojem dosedanjem delovanju v skladu z načelom dobre vesti in poštenja vseskozi **prizadevali za ohranitev, preučevanje, popis in predstavitev predmetov**, ki imajo lahko lastnosti kulturne dediščine, strokovni in širši javnosti, tako **da nikoli nismo dali nikakršnega povoda**, da bi nam kdorkoli omejeval oziroma celo preprečeval naše aktivnosti in zbiranja, naše zbirke pa brez kakršnekoli odškodnine podržavil;
3. da je **zbirateljstvo starih predmetov družbeno in občečloveško koristna dejavnost**, ki nas bogati z znanjem in zavedanjem o lastni zgodovini in o zgodovini celotnega človeštva, tako da bi njegovo omejevanje oziroma celo prepoved v smislu, kot ga po interpretaciji Ministrstva za kulturo določa ZVKD-1 prineslo neprimerno več negativnih kot pa pozitivnih učinkov, zbirateljstvu v Sloveniji pa bi takšno neodgovorno ravnanje s strani izvršilne oziroma represivne oblasti prizadejalo nepopravljivo škodo.

V skladu z navedenim spodaj podpisani zbiratelji, ljubitelji, preučevalci, pa tudi lastniki starih predmetov, državljanke in državljanji Republike Slovenije od pristojnih institucij zahtevamo:

1. da zakonodajalec **umakne oziroma odpravi ustavna sporna določila 45., 53., 3. alineje 1. odstavka 126** (v povezavi z 2. in 3. odstavkom istega člena), **10. alineje 1. odstavka 127** (v povezavi z 2. in 3. odstavkom istega člena). in **135. člena ZVKD-1**, s katerimi je naše do sedaj popolnoma legalne zbirke ter starinske predmete, dejansko razglasil za nezakonite, legalnost oziroma nelegalnost hranjenja takšnih zbirk in predmetov iz njih pa je vezal na nekakšno potrdilo o izvoru, čeprav tega do sedaj noben zakon, ki je veljal na ozemlju Republike Slovenije, ni zahteval. Posedovanje zbirke oziroma posamičnih starinskih predmetov, četudi arheološkega izvora, ki so bili pridobljeni legalno, čeprav brez do sedaj nezahtevanega potrdila o izvoru, namreč v skladu z Ustavo Republike Slovenije ne more biti sankcionirano s kaznovalnimi pravom in ne more biti niti prekršek, kaj šele kaznivo dejanje. S tem namreč zakonodajalec za nazaj posega v že pridobljene pravice in našo lastnino, kar je v nasprotju z določbami Ustave o Sloveniji kot pravni državi (2. člen Ustave) in pravici do zasebne lastnine in dedovanja (33. ter 67. člen Ustave), ravno tako pa omejuje oziroma v celoti prepoveduje prost pretok blaga, ki je eden od stebrov Evropske unije;
2. da **prepreči kakršnokoli aktivnost v smeri nasilnega podržavljenja naših zbirk in posamičnih predmetov** iz njih s strani izvršilnih organov in organov represije, razen v primeru, da so zbirke resnično in s strani za to pristojnih pravosodnih organov ugotovljeno pridobljene na nezakonit način;

3. da zakonodajalec **spoštuje pravni red Evropske unije**, katere članica smo ter na noben način samovoljno **ne diskriminira, prikrito omejuje oziroma celo preprečuje svobodnega trgovanja s starinskimi predmeti in lastništva nad njimi**, razen pod omejitvami, ki izhajajo iz pravnega reda Evropske unije in ki so nujno potrebne zaradi varovanja javnega interesa;
4. da **s svojimi represivnimi in nepotrebniimi aktivnostmi ne prepreči bogate tradicije zbirateljstva na Slovenskem** ter naših aktivnosti v zvezi s preučevanjem, razstavljanjem, menjavo in nenazadnje tudi pridobivanjem starinskih predmetov, ki je v skladu z zakoni že potekala, poteka in bo, iskreno upamo, še potekala v Republiki Sloveniji in na sploh v vsem svobodnem svetu.

S spoštovanjem,